

Załącznik nr 5 do Regulaminu konkursu
przyjętego uchwałą nr 1344/102/15 Zarządu Województwa Pomorskiego
z dnia 29 grudnia 2015 roku

Wytyczne do Biznesplanu
stanowiącego załącznik do wniosku
o dofinansowanie projektu z Europejskiego Funduszu
Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu
Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-
2020 dla Poddziałania 1.1.1
(prace badawczo-rozwojowe)

Gdańsk, grudzień 2015r.

Spis treści

Spis treści.....	2
Wykaz stosowanych skrótów	3
Wstęp	4
Opis wymaganych elementów Biznesplanu	6
1. Potencjał wnioskodawcy i partnerów	6
2. Opis przedmiotu projektu	7
3. Uzasadnienie realizacji projektu.....	8
4. Analiza finansowa projektu	9
5. Analiza ryzyka	11
6. Sposób zarządzania projektem.....	11

Wykaz stosowanych skrótów

B+R	badania i rozwój
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Przewodnik AKK	Przewodnik do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych (<i>Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Project - Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020</i>) Komisji Europejskiej z grudnia 2014 r.
RPO WP 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
SzOOP RPO WP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
TRL	poziom gotowości technologicznej
UE	Unia Europejska

Wstęp

Niniejszy dokument zawiera wytyczne przedstawiające sposób przygotowania Biznesplanu dla projektów planowanych do realizacji przy wsparciu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020) dla typów projektu 1) - 4) Poddziałania 1.1.1. opisanych w SzOOP RPO WP.

Biznesplan sporządzany jest w celu dokonania analizy i uzasadnienia realizacji planowanego przedsięwzięcia. Przedmiotowy dokument powinien także wykazać, że uzasadnione jest objęcie tego przedsięwzięcia wsparciem w ramach RPO WP 2014-2020.

Na etapie składania wniosku o dofinansowanie wnioskodawca będzie musiał dostarczyć załącznik składający się z następujących elementów:

- Biznesplan (wersja papierowa i elektroniczna),
- arkusza kalkulacyjnego w formacie XLS lub równoważnym, zawierającego tabele oraz wyliczenia do analizy finansowej (tylko wersja elektroniczna).

Analiza finansowa przedstawiona w ramach biznesplanu powinna zawierać rozdział (podrozdział) opisujący przyjęte do wyliczeń założenia, a także rozdział, w którym ujęte zostanie podsumowanie przedstawiające najważniejsze wyniki przeprowadzonej analizy. Dlatego też niezbędnym elementem dostarczonym na etapie składania wniosku będzie arkusz kalkulacyjny, zawierający wszystkie wymagane wyliczenia. Muszą one zawierać jawne (nie ukryte) i działające formuły przedstawiające przeprowadzone analizy i ich wyniki.

Przy sporządzaniu przedmiotowego dokumentu należy ponadto mieć na względzie konieczność zachowania zgodności z zapisami rozporządzeń i innych aktów prawnych wskazanych w *Zasadach wdrażania* RPO WP 2014-2020 oraz regulaminie konkursu, a także z:

- Wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 marca 2015 r. w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (MliR/H/2014-2020/7(01)03/2015);
- *Przewodnikiem do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych (Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Project - Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020)* Komisji Europejskiej z grudnia 2014 r.

Dokumentem pomocnym przy sporządzaniu Studium Wykonalności będzie też *Przewodnik JASPERS dot. przygotowania i analiz dla projektów B+R (Papers Project Preparation and CBA of RDI Infrastructure Projects JASPERS Knowledge Economy and Energy Division Staff Working)*.

Powyższe dokumenty dostępne są za pośrednictwem stron internetowych:

<http://www.rpo.pomorskie.eu/>

http://www.mir.gov.pl/fundusze/wytyczne_mrr/wytyczne_2014_2020/obowiazujace/strony/start.aspx

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cba_guide.pdf

http://www.jaspersnetwork.org/download/attachments/4948017/JASPERS_Working%20Paper_CBA_RDI_projects.pdf?version=1&modificationDate=1366732258000&api=v2

Opis wymaganych elementów Biznesplanu

Biznesplan będący załącznikiem do wniosku o dofinansowanie projektu **musi posiadać** następujące rozdziały (inne jednostki redakcyjne), w których zawarte będą wszystkie niezbędne informacje odpowiadające następującym zagadnieniom:

1. Potencjał wnioskodawcy i partnerów

1.1. Opis wnioskodawcy i jego ewentualnych partnerów

W rozdziale tym należy przedstawić informacje o wnioskodawcy i jego ewentualnych partnerach – należy podać podstawowe dane formalno – prawne dotyczące wnioskodawcy, tj.: nazwę, status, formę prawną, formę własności (wraz ze wskazaniem głównych udziałowców lub akcjonariuszy).

W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie (zgodnie z rozdziałem 3.5 *Zasad wdrażania RPO WP 2014-2020*), w analogiczny sposób należy opisać status wszystkich partnerów zaangażowanych finansowo i organizacyjnie.

1.2. Opis prowadzonej działalności, w tym doświadczenie w zakresie B+R

W rozdziale tym należy scharakteryzować działalność wnioskodawcy. Należy:

- opisać przedmiot działalności w kontekście planowanego do realizacji projektu,
- przedstawić rynek (tło społeczno-gospodarcze w skali co najmniej regionalnej lub krajowej), na którym prowadzona jest działalność oraz miejsce i doświadczenie wnioskodawcy na wskazanym rynku,
- doświadczenie w zakresie prowadzenia prac badawczo – rozwojowych (poprzez krótkie opisanie dotychczas zrealizowanych projektów w zakresie B+R, wskazanie wielkości nakładów na działalność B+R, udział nakładów na B+R w całkowitych nakładach inwestycyjnych przedsiębiorstwa, liczbę produktów wdrożonych w wyniku prowadzenia prac B+R oraz liczbę zgłoszonych/uzyskanych patentów).

Ponadto konieczne jest wskazanie głównych konkurentów oraz zidentyfikowanie potencjalnych klientów dla prowadzonych badań lub nowych produktów powstałych w wyniku realizacji badań.

W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie, w analogiczny sposób należy opisać działalność wszystkich partnerów zaangażowanych finansowo i organizacyjnie.

1.3. Opis posiadanych zasobów

W rozdziale tym należy przedstawić stan aktualny w zakresie posiadanej bazy do prowadzenia działalności badawczo rozwojowej przez wnioskodawcę (i ewentualnych partnerów), w szczególności szczegółowo opisać posiadaną infrastrukturę badawczą w zakresie dostępnych nieruchomości (obiektów i pomieszczeń, w tym laboratoriów) oraz wyposażenia (aparatury i innych urządzeń) wraz ze wskazaniem tytułu prawnego do dysponowania i opisem ich stanu technicznego.

Ponadto należy scharakteryzować inne zasoby będące w posiadaniu wnioskodawcy – wartości niematerialne i prawne (posiadane licencje, patenty) oraz przede wszystkim zasoby ludzkie - kadrę zajmującą się prowadzeniem badań (zespół – skład, kompetencje, doświadczenie).

W przypadku, gdy wnioskodawca dopiero ma zamiar pozyskać zasoby niezbędne do prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, należy wskazać, w jaki sposób zostaną one uzyskane.

W przypadku wnioskodawców realizujących projekty dotyczące prac B+R w perspektywie finansowej 2007-2013 należy dodatkowo wskazać elementy z nich finansowane oraz wskazać źródło ich finansowania.

2. Opis przedmiotu projektu

W rozdziale tym należy:

- opisać bariery w rozwoju wnioskodawcy – zidentyfikować problem, na który odpowiedzią ma być realizacja niniejszego projektu;
- dokonać analizy wariantów możliwych sposobów rozwiązania zdiagnozowanego problemu tj.:
 - zidentyfikować możliwe wykonalne rozwiązania;
 - w formie analizy wielokryterialnej opartej na kryteriach jakościowych tj. porównać i ocenić możliwe do zastosowania rozwiązania;
 - w oparciu o kryteria ilościowe, zidentyfikować optymalne rozwiązania zidentyfikowanego problemu.

Następnie konieczne jest szczegółowe określenie przedmiotu projektu, tj:

- zakwalifikowanie go do właściwej grupy TRL¹ i rodzaju badań zgodnie z definicjami zawartymi w SzOOP wraz z odniesieniem się do dotychczas prowadzonych badań nad danym zagadnieniem;
- wskazanie zakresu prac badawczo - rozwojowych w postaci szczegółowego wykazu zadań przewidzianych do realizacji w projekcie (również w postaci wskaźników produktu obowiązkowych dla Podziałania, jak i własnych) oraz uzasadnienie:
 - sposobu ich prowadzenia, który powinien przełożyć się na wysoką jakość i trwałość realizowanych badań;
 - wpisywania się zastosowanych rozwiązań w polityki horyzontalne UE w zakresie promowania zrównoważonego rozwoju, równości szans i niedyskryminacji oraz wskazać, czy spełniają one standard minimum w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn;
- wskazanie najważniejszych etapów badań wraz z wariantami działania w zależności od wyników poszczególnych prac, określenie kamieni milowych² i potencjalnych ryzyk dla realizacji;
- przedstawienie uwarunkowań prawnych związanych z uruchomieniem projektu (dysponowanie prawami własności intelektualnej/przemysłowej, analiza ryzyka ewentualnego naruszenia praw własności, opis sposobu ochrony własności intelektualnej, konieczność uzyskania niezbędnych pozwoleń, licencji, itp.);

¹ TRL - Poziomy gotowości technologii to sposób opisu dojrzałości technologii oraz narzędzie służące porównaniu stanu zaawansowania prac nad różnymi technologiami. Dojrzałość technologii opisuje się od fazy konceptualizacji konkretnego rozwiązania (TRL II), aż do etapu dojrzałości (TRL IX), kiedy ten koncept (w wyniku prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych) przybiera postać rozwiązania technologicznego, który można zastosować w praktyce. Należy jednak mieć na względzie fakt, że w ramach RPO WP 2014-2020 kwalifikowalne są projekty od II do IX TRL.

² Kamień milowy – efekt końcowy konkretnego etapu projektu, na podstawie którego podejmowana jest decyzja o jego kontynuacji, modyfikacji lub zakończeniu.

- opisanie sposobu upowszechnienia wyników projektu.

3. Uzasadnienie realizacji projektu

3.1. Planowane efekty i sposób wdrożenia wyników badań

Rozdział ten jest kluczowy z punktu widzenia uzasadnienia realizacji projektu. Należy w nim szczegółowo przedstawić potencjalne zastosowanie zaplanowanych badań wraz z określeniem sposobu ich wdrożenia. Aby uzasadnić konieczność prowadzenia prac badawczo-rozwojowych konieczne jest wskazanie efektu (produktu³), który będzie efektem ukończonych badań wraz z:

- uzasadnieniem ich innowacyjnego charakteru,
- opisaniem rynku docelowego, na którym będzie oferowany nowy produkt,
- udowodnieniem potencjalnego zapotrzebowania na nowy produkt,
- porównaniem oferty wnioskodawcy z ofertą potencjalnej konkurencji na rynku,
- opisaniem sposobu jego wprowadzenia, dystrybucji i promocji.

W przypadku, gdy zakres projektu nie prowadzi do uzyskania finalnego produktu należy szczegółowo opisać dalsze kroki (fazy) zmierzające do jego uzyskania.

Opis planowanych efektów powinien uwzględniać również kwestie dotyczące ewentualnych barier i opłacalności wdrożenia oraz wszelkie kwestie związane z ochroną własności intelektualnej powstałej w wyniku realizacji projektu.

Informacje zawarte w niniejszym rozdziale muszą odpowiadać zadeklarowanym przez wnioskodawcę wskaźnikom rezultatu. Stanowiąc będą również deklarację przyszłego beneficjenta co do zachowania trwałości projektu.

Przedstawione w niniejszym rozdziale informacje powinny być podstawą do przeprowadzenia analiz finansowych w kolejnych rozdziałach biznesplanu.

3.2. Wpływ na rozwój ISP

Rozdział ten powinien opisywać, w jaki sposób prowadzone w ramach projektu prace oraz zaplanowany i opisany wyżej sposób ich wykorzystania wpłynie na rozwój współpracy podmiotów **w ramach obszaru inteligentnej specjalizacji, w tym celów zdefiniowanych w Porozumieniu (-ach) na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu**. Ponadto możliwe jest uzasadnienie wpływu projektu na potencjał naukowy i rozwój gospodarczy oraz konkurencyjność regionu.

3.3. Efekt dyfuzji

W przypadku projektów planowanych do realizacji w ramach Poddziałania 1.1.1 przez duże przedsiębiorstwa, należy wykazać, że projekt zapewni, zgodnie z postanowieniami Umowy Partnerstwa, **konkretne efekty dyfuzji działalności B+R do polskiej gospodarki**. Rozdział ten powinien wskazywać, jakie będą efekty realizacji projektu przez duże przedsiębiorstwo. Na potrzeby analizy (ilościowej i jakościowej) można przyjąć, że efekt dyfuzji polega m.in. na:

³ rozumianego jako towar lub usługa

- popularyzacji wiedzy (szkolenia, publikacje),
- szerzeniu technologii (sprzedaż patentów, licencji, know-how),
- wzroście kooperacji (mierzonej liczbą transakcji handlowych z kontrahentami, w szczególności MŚP).

4. Analiza finansowa projektu

4.1. Nakłady na realizację projektu, w tym harmonogram rzeczowo – finansowy

W rozdziale tym należy szczegółowo opisać i uzasadnić nakłady na realizację projektu w podziale na kategorie wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020*⁴. Opis powinien być spójny z danymi przedstawionymi w rozdziale dotyczącym przedmiotu projektu.

Konieczne jest przedstawienie nakładów całkowitych w formie harmonogramu rzeczowo – finansowego (tabelarycznie lub w formie wykresu Gantta) w podziale na kategorie wydatków z precyzyjnym określeniem terminu rozpoczęcia i zakończenia projektu.

4.2. Występowanie pomocy publicznej w projekcie

W ramach niniejszego rozdziału należy opisać zagadnienia związane z występowaniem pomocy publicznej w projekcie. Katalog dopuszczalnych programów pomocowych, w oparciu o które udzielana będzie pomoc publiczna określony jest w opisie Poddziałania 1.1.1 w SzOOP. Szczegółowe zapisy dotyczące zagadnień, do jakich należy się odnieść w tej części Biznesplanu, zostały wskazane w wytycznych dotyczących pomocy publicznej stanowiących załącznik nr 6 do *Zasad wdrażania RPO WP 2014-2020*.

Należy mieć na uwadze, że w niektórych typach projektów zastosowanie znajdzie więcej niż jedno przeznaczenie pomocy publicznej. Dla przykładu w projektach zakładających eksperymentalne prace rozwojowe (TRL V-VIII) oraz pierwszą produkcję (TRL IX) konieczne będzie zastosowanie dwóch przeznaczeń pomocy, np. pomocy na prace badawczo-rozwojowe (art. 25 rozporządzenia Komisji (UE) z dnia 17 czerwca 2014 r. nr 651/2014 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu⁵) dla eksperymentalnych prac rozwojowych oraz regionalnej pomocy inwestycyjnej (art. 14 rozporządzenia 651/2014) dla pierwszej produkcji. Różne przeznaczenia pomocy mogą mieć różną intensywność⁶, co ma wpływ na wysokość dofinansowania. Dlatego też w Biznesplanie konieczne będzie rozdzielenie poszczególnych etapów projektu i przypisanie do nich kosztów kwalifikowalnych oraz właściwych przeznaczeń pomocy, tak aby możliwe było ustalenie poziomu dofinansowania.

4.3. Źródła finansowania projektu, w tym sposób pozyskania wkładu własnego

Rozdział niniejszy powinien precyzyjnie wskazywać źródła finansowania wydatków w projekcie w podziale na źródła finansowania wydatków kwalifikowalnych i wydatków niekwalifikowalnych.

⁴ Wytyczne stanowią załącznik nr 4 do Zasad wdrażania RPO WP 2014-2020

⁵ Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., s. 1.

⁶ Intensywność pomocy oznacza stosunek (wyrażony w procentach) wartości (kwoty brutto) pomocy publicznej do kwoty kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną.

W przypadku projektów realizowanych w oparciu o pomoc publiczną, powinny zostać uwzględnione wszelkie uwarunkowania wynikające z właściwych regulacji w tych obszarach.

Dodatkowo wnioskodawca powinien przedstawić i uwiarygodnić w odpowiednich dokumentach finansowych sposób zapewnienia niezbędnego wkładu własnego (w tym prywatnego, gdy będzie wymagany postanowieniami regulaminu konkursu). Przedstawione informacje dotyczące deklarowanych źródeł finansowania projektu muszą znaleźć odzwierciedlenie i być spójne z danymi zawartymi w arkuszach kalkulacyjnych stanowiących część analizy finansowej projektu.

4.4. Analiza finansowa

Analiza finansowa powinna opierać się na założeniach wskazanych w Podrozdziale 7.4. *Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020.*

Instytucja Zarządzająca RPO WP 2014-2020 nie przewiduje odstępstw od zapisów przytoczonych wytycznych (dotyczy to np. przyjęcia innej finansowej stopy dyskontowej niż 4% dla analizy prowadzonej w cenach stałych i 6% dla analizy prowadzonej w cenach bieżących).

W powyższym rozdziale należy przedstawić założenia i zbiorcze zestawienie najważniejszych wyników otrzymanych z analizy przedstawionej w arkuszu kalkulacyjnym. Należy tu przede wszystkim wskazać, jaka została ustalona maksymalna wysokość dofinansowania oraz podać wskaźniki finansowej efektywności projektu wraz z ich interpretacją.

Sama analiza powinna być zamieszczona w arkuszu kalkulacyjnym w formacie XLS lub równoważnym zawierającym jawne (nie ukryte) i działające formuły przedstawiające przeprowadzone analizy i ich wyniki.

Analiza finansowa powinna zostać przeprowadzona dla przedziału czasowego od trzech lat poprzedzających rok złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do przewidywanego roku zakończenia okresu trwałości projektu, o którym mowa w art. 71 Rozporządzenia ogólnego⁷.

W arkuszu należy przeanalizować sytuację finansową wnioskodawcy wyliczając dla poszczególnych lat m. in.:

- wskaźniki pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i stałym;
- wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych;
- pokrycie zobowiązań nadwyżką pieniężną;
- wskaźnik płynności szybkiej;
- wskaźniki rentowności kapitałów własnych i aktywów;
- przepływy środków pieniężnych.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

5. Analiza ryzyka

W rozdziale tym należy przeprowadzić analizę ryzyka. Analiza ta powinna być przeprowadzona co najmniej w sposób opisowy jako analiza jakościowa w szczególności w następujących obszarach:

- ryzyka naukowego / technologicznego,
- ryzyka biznesowego (w szczególności w zakresie braku popytu ze strony przedsiębiorców);
- ryzyka finansowego,
- ryzyka administracyjnego i prawnego.

Katalog potencjalnych ryzyk w projektach dotyczących B+R wskazany jest w dokumentach przywoływanych we wstępie do Wytycznych.

Należy zidentyfikować dane ryzyko w każdym z obszarów, nazwać je i wskazać prawdopodobieństwo faktycznego jego wystąpienia poprzez jego faktyczne oszacowanie lub co najmniej przypisanie do niego jednej z trzech kategorii prawdopodobieństwa: niskiego, średniego, wysokiego. Następnie należy opisać okoliczności, jakie przyczyniłyby się do wystąpienia takiej sytuacji i sposób, w jaki wnioskodawca zamierza reagować na wystąpienie zakładanych ryzyk oraz jakie kroki poczynić w celu ich minimalizowania, czyli przedstawić **plan zarządzania ryzykiem**.

W przypadku występowania wysokiego ryzyka niepowodzenia danego przedsięwzięcia należy szczegółowo opisać zasadność realizacji projektu, mimo jego występowania, a także wskazać, przy wystąpieniu jakiego negatywnego zjawiska zasadne będzie przerwanie projektu.

6. Sposób zarządzania projektem

W rozdziale tym należy w sposób bardziej szczegółowy przedstawić sposób wdrażania projektu (wyłącznie w zakresie istotnym dla prawidłowego wdrożenia projektu), a w szczególności należy opisać:

- strukturę organizacyjną wnioskodawcy oraz struktury organizacyjne partnerów (komórek odpowiedzialnych za realizację projektu, w tym, o ile można imiennie wskazać – osoby biorące udział w realizacji projektu),
- rolę, zadania i odpowiedzialność ww. komórek na każdym etapie wdrażania projektu – od m.in. składania wniosku, poprzez zamówienia publiczne, monitoring realizacji, płatności dla wykonawców, nadzór nad inwestycją, eksploatację, itp.)
- podział odpowiedzialności, finansowania i zadań pomiędzy wszystkie instytucje realizujące projekt, w tym m. in. zakres ewentualnej umowy partnerskiej,
- wszystkie osoby, instytucje i organizacje, na które realizacja projektu będzie miała wpływ.